

For if it is considered damage

דאי שמיה היזק –

OVERVIEW

The גמרא suggests that we can infer from the אבות נזיקין of ר"ח (specifically המטמא) that (והמדמע והמנסך) that ר"ח maintains היזק שמיא ניכר לא (המדמע והמנסך) For if he would maintain שמיא היזק, why mention המטמא והמדמע והמנסך, when they are already included in the general category of נזק.¹

anticipates a difficulty: תוספות

ואף על גב דחזקיה דאמר שמיא היזק איתותב בהניזקין (גיטין דף נג,ב) -

And even though חזקיה, who is the one that maintains that היזק שאינו ניכר is considered a היזק, was refuted in פרק הניזקין, and thus the ruling is that היזק שאינו ניכר היזק שאינו ניכר ר' חייא maintains why therefore is there any need to discuss whether שמיא היזק or שמיא היזק –

responds: תוספות

מכל מקום ניהא ליה לאוקומי ברייתא דרבי חייא אביו אליביה:²

Nevertheless (even though חזקיה was refuted), the גמרא would prefer to establish the ברייתא of ר"ח, the father of חזקיה, (even) according to חזקיה. Therefore the גמרא concludes that even if ר"ח would maintain (as חזקיה does) that היזק שמיא ניכר היזק, he would still include 'המטמא וכו', because 'תנא היזקא דמינכרא וכו'. There is no conclusive proof from this whether ר"ח maintains היזק שאינו ניכר שמיא היזק or שמיא היזק.

SUMMARY

The גמרא attempts to reconcile חזקיה (who maintains היזק שמיא ניכר היזק), with the ברייתא of his father ר"ח who enumerates המטמא והמדמע והמנסך.³

THINKING IT OVER

Is לימא קסבר ר"ח (גמרא) question and answer referring to the question of the (תנא היזקא דמינכרא וכו') גמרא, or to the answer of the (וכו')?

¹ If, however, ר"ח maintains היזק שמיא ניכר לא שמיא היזק, it is understood why he mentions המטמא והמדמע והמנסך; that even though they are not a (ניכר) היזק, nevertheless there is an obligation to pay (because of a קנס [by מזיד]).

² If there were a definitive inference from the ברייתא of ר"ח that שמיא היזק לא שמיא היזק, it would be difficult to understand why his son חזקיה would disagree with his father ר"ח.

³ It is not, however, trying to prove that ר"ח maintains היזק שמיא ניכר היזק.